

TEKNISK NOTAT

Utvidelse av anlegg - vurdering mot forskrifter for konsekvensutredning

Dato: 11.01.2017
Forfatter: Ørjan Knudsen
Prosjektnr.: 100024
Teknisk notat: 5

Kontrollert av: Tommy Stokmo Jørstad

Godkjent av: Geirmund Vislie

1 Bakgrunn

Eksisterende anlegg for lagring og levering av MGO, metanol og smøreolje ved forsyningsbase eid av Mongstad Eiendomsselskap er planlagt utvidet som følger:

- Anlegg for lagring, blanding og leveranse av glykoler og tilsatsstoffer: korrosjonsinhibitor, H₂S-fjernerkemikalier, natriumlut og kalsiumnitrat.
- Utvidelse av MGO-anlegg med ny tankgård
- Nye tanker for smøreolje
- Nytt anlegg for baseolje, brine og tørrbulk.
- Nytt leveransepunkt for ovenstående produkter ved nybygd kai.

Som del av samtykkesøknad for eksisterende anlegg og planlagt utvidelse har utvidelsen blitt vurdert opp mot forskrifter for konsekvensutredning:

- forskrift 19. desember 2014 nr. 1726 om konsekvensutredninger for planer etter plan- og bygningsloven (**PKU**)
- forskrift 19. desember 2014 nr. 1758 om konsekvensutredninger for tiltak etter sektorlover (**SKU**)

Dette dokumentet beskriver denne vurderingen og dens konklusjoner.

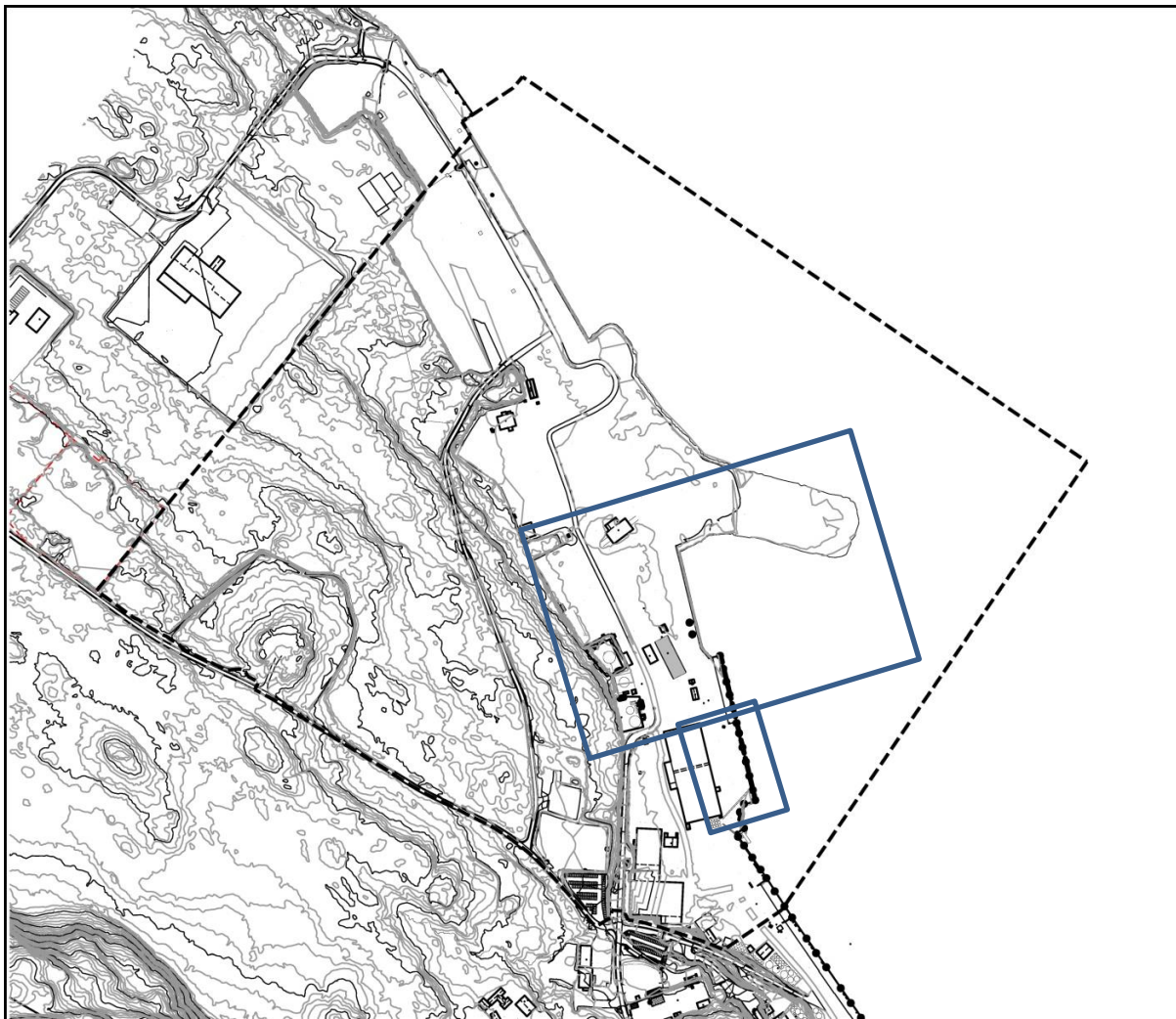
2 Lovverk

PKU og SKU stiller krav om konsekvensutredning (KU) av visse typer tiltak:

- 1) Dersom tiltaket krever omregulering, er kommunen ansvarlig myndighet for en eventuell KU etter PKU dersom ikke annet fremgår av PKU.
- 2) Dersom tiltaket ikke krever omregulering, kan SKUs vedlegg I og II fordre KU.
- 3) SKU § 2 e) referer til tiltak etter PKU der det ikke utarbeides plan; dette gjelder hvis disse faller inn under PKU vedlegg I/II.

3 Eksisterende plan og tilhørende konsekvensutredning

Anlegget ligger i sin helhet inne på ISPS-området som er eid av Mongstad Eiendomsselskap AS og som er under drift av CCB Mongstad AS. ISPS-området ligger inne på eksisterende planområde for kai og industriområde:

Figur 3-1: Stiplet linje viser planområde. Anlegget ligger i sin helhet innenfor områder som er angitt med blå kant.

Den grundige konsekvensutredningen som ble gjort som del av denne prosessen i 2011/2012 er dekkende for eksisterende anlegg, og vil også regnes som dekkende for angjeldende tiltak (utvidelse av anlegget) i den grad det kan godtgjøres at tiltaket ikke påvirker de forutsetninger som ble gjort da.

4 Vurdering

4.1 Omregulering

Dersom tiltaket krever omregulering, er kommunen ansvarlig myndighet for en eventuell KU. Anlegget og dets utvidelser ligger i sin helhet godt innenfor eksisterende regulert industriområde, ref. Figur 3-1 og . Anlegget ligger inne på et ISPS-område eid av Mongstad Eiendomsselskap og driftet av CCB Mongstad AS.

I møter med kommunen under byggesøknadsprosessen, ble det avklart at utvidelsen av anlegget ikke ville kreve omregulering.

En risikoanalyse utført av Gexcon har etablert risikokonturer, spesifikt konturer for location specific individual risk (LSIR), for anlegget. Risiko for dødelig ulykkeslast ned til og med 10^{-7} per år gir utstrekninger som også er godt innenfor eksisterende regulert industriområde/ISPS-område. Analysen gir altså ikke grunn til å vurdere omregulering.

4.2 SKU vedlegg I/II

4.2.1 Vedlegg 1: Tiltak som alltid skal konsekvensutredes:

Industri, bygg og anlegg m.m. (punkt 1-13)

Anlegget faller ikke inn under noen av disse kategoriene (vannkraftverk, vindkraftanlegg, demninger, anlegg for grunnvann, varmekraftverk, kjernekraftverk, råoljeraffineri, utvinning av olje og naturgass, behandling av radioaktive stoffer, dyrehold, CO₂-fangst/lagring).

Anlegget lagrer olje og kjemiske produkter (punkt 8), men total kapasitet er vesentlig mindre enn 200 000 tonn.

Infrastrukturtiltak (punkt 14-17)

Anlegget faller ikke under noen av disse kategoriene (kraftledninger, anlegg for transport av vann mellom nedbørfelt, rørledninger med lengde over 40 km).

Utvidelser og endringer (punkt 24)

Punkt 24 gjelder utvidelser eller endringer i anlegg som omfattes av punkt 1-23. Dette gjelder som vist over ikke for det aktuelle anlegget.

4.2.2 Vedlegg 2: Tiltak som skal behandles etter §3:

Jordbruk, skogbruk og akvakultur (punkt 1 a - g)

Tiltaket faller ikke under noen av disse kategoriene (omstrukturering av jordeiendommer, intensivt landbruk, skogreising, dyrehold, reingjerder, landbruksvei eller akvakultur).

Utvinningsindustri (punkt 2 a - b)

Tiltaket faller ikke under noen av disse kategoriene (utvinning av mineraler fra havbunnen, utvinning av kull/olje/naturgass/malm/oljeskifer).

Energi og industri (punkt 3 a – k)

Anlegget driver ikke produksjon av elektrisk energi/damp/varmtvann, lagring av naturgass, bearbeiding av radioaktivt avfall, produksjon av vann/vindkraft, konsesjonspliktige overføringsledninger, transport av

CO₂ for geologisk lagring eller transport av vannressurser mellom nedbørfelt. Dette dekker alle punkter unntatt 3 b og d (behandlet under).

Naturgass/petroleumsloven (punkt 3 b og d)

Punkt b) Industrianlegg og rørledninger for transport av olje og gass, damp og varmtvann som omfattes av energiloven, naturgassloven eller petroleumsloven.

Punkt d) Lagring av fossilt brensel på jordoverflaten.

Anlegget lagrer fossilt brensel (MGO) og har rørledninger for transport av dette. En nøyere avsjekk opp mot disse lovene er derfor gjort.

Petroleumsloven gjelder petroleumsvirksomhet knyttet til undersjøiske petroleumsforekomster, men ikke en forsyningsbase som lagrer ferdig raffinerte produkter. Anlegget er ikke en petroleumsvirksomhet.

Naturgassloven gjelder naturgassvirksomheter. Anlegget behandler ikke naturgass og er ikke en naturgassvirksomhet.

Energiloven gjelder produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi. Det fremgår av lovteksten at dette gjelder elektrisk energi og varmeenergi (f.eks. fjernvarmeanlegg). Anlegget er ikke en slik virksomhet.

Konklusjon: Anlegget omfattes ikke av energiloven, naturgassloven eller petroleumsloven og dermed heller ikke i SKU vedlegg 2, punkt 3 b eller d.

Utvidelse eller endringer av tiltak nevnt i vedlegg II (punkt 4)

Siden ingen av de andre punktene i vedlegg II gjelder for anlegget, er heller ikke punkt 4 relevant.

4.3 PKU vedlegg I/II

Siden anlegget og utvidelsen ikke utløser KU i henhold til SKU vedlegg I og II, viser SKU §2 e) til tiltak etter PKU der det ikke utarbeides plan. Det må derfor vurderes opp mot PKUs vedlegg I eller II.

4.3.1 Vedlegg 1: Planer som alltid skal konsekvensutredes

Industri, bygg og anlegg m.m: Arealgrense (punkt 24 og punkt 1)

Isolert sett vil utvidelsen være mindre enn 15 000 m². En beregning gjort av Multiconsult angir utvidelsens størrelse til 12 048 m².

Tabell 4-1 oppsummerer areal av tankgårder og bygg som inngår i utvidelsen, samt areal som beslaglegges av rørgater. Merk at TG 2 er en eksisterende tankgård der det settes inn en del nye tanker, og kun en del av ringmurens areal defineres som del av utvidelsen. Siden utvidelsen er mindre enn 15 000 m², faller den ikke inn under punkt 24 av vedlegg 2, med referanse til punkt 1.

Tabell 4-1: Areal av planlagte utvidelser på anlegget, inkludert rørgater (m²).

Utvidelse i TG 2	540
TG 17	254
TG 20	2000
TG 21	3400
Bygg 18	480
Bygg 19	17
Bygg 20	17
Rørgater TG 17/TG 2-Bygg 18	435
Rørgater Bygg 18-Bygg 19	1115
Rørgater Bygg 19 – kai 1	180
Rørgater Bygg 19-Bygg 20	1060
Rørgater Bygg 20-kai 6	1520
Rørgater TG 21 – Bygg 19	650
Rørgater TG 21 – kai 6	380
SUM	12048

Industri, bygg og anlegg m.m: Andre vurderinger (punkt 2 – 14)

Utvidelsen involverer å sprengte ut bergmasse for å få plass til ny TG 17. Utsprengt område for utvidelsen er 10 000 m², vesentlig mindre enn 200 dekar. Samlet uttak vil være vesentlig mindre enn 2 millioner m³ masse. Utvidelsen faller derfor ikke inn under punkt 2.

Anlegget er ikke et avfallsanlegg, ikke en integrert kjemisk installasjon (kjemikalier blandes i bygg 18, men det er ikke en kjemisk omdanningsprosess), lager ikke støpejern/stål, råmetaller, papir/papp eller asbest. Anlegget er ikke et renseanlegg, golfbane eller militært område. Det foregår ikke omlasting av olje og gass fra skip eller til skip ved anlegget. Det faller etter disse vurderingene ikke inn under punkt 3 til og med 13.

Punkt 14 gjelder etablering av ny virksomhet som blir underlagt storulykkesforskriftens krav om sikkerhetsrapport etter §9 i storulykkesforskriften. Anlegget går med utvidelsen fra å være meldepliktig etter §6 til å være sikkerhetsrapportpliktig etter §9, men er ikke en nyetablering. Siden anlegget før utvidelsen ikke er et §9-anlegg, vil ikke utvidelsen forde KU etter punkt 24 med referanse til punkt 14, selv om utvidelsen i seg selv er stor nok til å overskride grensene som fordrer sikkerhetsrapportpliktighet.

Infrastrukturtiltak (punkt 15 – 23)

Anlegget er ikke en vei, jernbanelinje, bane eller flyplass (punkt 15-20). Det berører ikke innlands vannveier, og innbefatter ikke rørledninger med lengde over 40 km (punkt 22-23).

Anlegget leverer til et havneanlegg der skip på over 1350 tonn kan seile og anløpe. Den nye kai 6 er dimensjonert for å kunne brukes av fartøyet Bit Viking, som har en dødvekt på 24 780 tonn. Imidlertid er ikke havneanlegget en del av anlegget som det søkes om samtykke for.

4.3.2 Vedlegg 2: Planer etter §3 som skal vurderes etter vedlegg III**Jordbruk og skogbruk, samt utvinningsindustri (punkt 1 a-c og punkt 2 a-b)**

Anlegget faller ikke inn under disse kategoriene.

Energiindustri (punkt 3 a-e)

Anlegget lagrer ikke brennbar gass under eller på jorden og driver ikke brikettering (punkt 3 a – b og d).

Anlegget er et industrianlegg som lagrer fossilt brensel på jordoverflaten, og har rørledninger for transport av olje, men ikke krever tillatelse etter naturgassloven, petroleumsløven eller energiløven (se vurdering i avsnitt 4.2.2 i dette dokumentet). **Dette fordrer at utvidelsen vurderes etter SKU vedlegg III.**

Produksjon og bearbeiding av metall (punkt 4 a-k) og mineralindustri (punkt 5 a-f)

Anlegget faller ikke inn under noen av disse kategoriene.

Kjemisk industri (punkt 6 a-c)

Anlegget behandler ikke halvfabrikata eller produserer kjemikalier, plantevernmidler, legemidler, maling/lakk, elastomer eller peroksider (punkt a-b).

Anlegget er et lagringsanlegg for olje og kjemiske produkter (punkt 6 c). **Dette fordrer at utvidelsen vurderes etter SKU vedlegg III.**

Næringsmiddelindustri (punkt 7 a-c), Tekstil,- lærvare,- trevare- og papirindustri (punkt 8)

Anlegget faller ikke inn under noen av disse kategoriene.

Gummiindustri (punkt 9)

Anlegget faller ikke inn under denne kategorien.

Infrastrukturprosjekter (punkt 10 a-j)

Utvidelsen er ikke et utviklingsprosjekt eller et jernbane- eller flyplassprosjekt. (Punkt 10 a-d)

Anlegget angår ikke innlands vannveier, demninger, vannledningsanlegg over større avstander, baner, eller erosjonsforebyggende kystanlegg (punkt f-j).

Anlegget og dets utvidelse leverer til eksisterende og utvidet havneanlegg, men havneanlegget er ikke en del av anlegget (punkt e).

Andre prosjekter (punkt 11 a-l)

Anlegget faller ikke inn under noen av disse kategoriene i punkt a-k.

Kategori I gjelder etablering av ny virksomhet som blir underlagt storulykkesforskriftens krav om melding, jf. §6 i storulykkesforskriften. Anlegget er en slik virksomhet, men utvidelsen innebærer ikke en nyetablering av slik virksomhet.

Turisme og fritid (punkt 12 a-f)

Anlegget faller ikke inn under noen av disse kategoriene.

Utvidelser eller endringer (punkt 13)

Tiltaket er en utvidelse av et meldepliktig anlegg (§6 i Storulykkesforskriften), ref. punkt 11 I. Dette fordrer at utvidelsen vurderes etter SKU vedlegg III.

4.3.3 Konklusjon om bruk av SKU vedlegg 3

Anlegget må vurderes for KU etter SKU, vedlegg III av følgende grunner:

- Utvidelsen involverer lagring av fossilt brensel på jordoverflaten (MGO) og rørledninger for transport av dette. PKU vedlegg 2, punkt 3 c) og 3 e).
- Utvidelsen inkluderer et lagringsanlegg for kjemiske produkter. PKU vedlegg 2, punkt 6 c)
- Utvidelsen er en endring av et meldepliktig anlegg (§6 i Storulykkesforskriften) (PKU vedlegg 2, punkt 13 med referanse til punkt 11 I).

4.3.4 SKU vedlegg 3: Vurdering av vesentlige virkninger for miljø og samfunn

Utvidelsen gjøres inne på et allerede regulert industriområde med allerede vurdert tilstrekkelig avstand til vernede områder, kulturminner, laksebestander, truede naturtyper, særlig viktige friluftslivsområder og særlig verdifulle landskap (punkt a-f).

Under utarbeiding av reguleringsplan for området ble konsekvensutredning utført, ref. [i] kapittel 7. En kort oppsummering følger:

Miljø/Vernede områder:

Området er sterkt påvirket av eksisterende virksomhet, og det er ikke registrert viktige naturtyper eller rødlistearter innenfor området. Liten negativ konsekvens.

Friluftsliv:

Området er ikke brukt til friluftsliv. Ubetydelig konsekvens.

Nærmiljø:

Knarvik Nord har lav tetthet av boliger, men omfatter områder med identitetsskapende elementer. Området er gitt middels verdi som nærmiljø. Selve planområdet har ingen verdi som nærmiljø. Ubetydelig til liten negativ konsekvens.

Kulturminner og -miljø:

Det er ikke registrert nyere eller eldre tids kulturminner i området. Området er derfor gitt liten verdi for kulturminner. Ubetydelig konsekvens.

Naturressurser:

Driftsforhold for jord- og skogbruk er vanskelige i et etablert industriområde. I området er det en større forekomst av anortositt som er egnet til uttak av puk. Området har derfor middels verdi. Ubetydelig konsekvens.

Anlegget ligger ikke i nærheten av samiske utmarksnæringer eller reindrift generelt (punkt g).

Anlegget vil ikke føre til omdisponering av områder utenom inne på industriområdet (punkt h).

Anlegget vil ikke føre til vesentlig økt forurensning eller utslipp av klimagasser, ut over det som er naturlig i forbindelse med økt skipstrafikk, trafikk på kai og persontrafikk til nye arbeidsplasser (punkt i og j).

Anlegget påvirker ikke befolkningens helse eller miljømessig sårbarhet (punkt l og m)

Anlegget vil ikke innbefatte omfattende bruk av eller båndlegging av naturressurser eller vesentlige miljøvirkninger i annen stat, (punkt n – o).

Ovenstående vurderinger gjøres med støtte i eksisterende konsekvensutredning for industriområdet, ref. detaljreguleringsplan [i], kapittel 7. Endringen i anlegget anslås ikke å gi virkninger ut over de som allerede er utredet for industriområdet, eksisterende anlegg innbefattet.

Utvidelsen vil ta anlegget fra meldepliktig storulykkebedrift til sikkerhetsrapportpliktig storulykkebedrift. Dette innebærer en forståelse av at anleggets virksomhet involverer en risiko for alvorlige ulykker (punkt k). **Denne risiko er dokumentert og håndtert på følgende måte:**

- Virksomheten søker DSB om samtykke til bruk av eksisterende og nytt anlegg.
- Virksomheten har utarbeidet en sikkerhetsrapport som dokumenterer:
 - At virksomheten har et systematisk arbeid for å treffe alle nødvendige tiltak for å forebygge og begrense konsekvenser av storulykker

- At mulige scenarier og risiko for storulykke er identifisert, og at risiko forbundet ved disse er kvantifisert, summert opp og vurdert for dominoeffekter og påvirkning på tredjepart
- At en intern beredskapsplan er utarbeidet med samarbeid på industriområdet generelt og med offentlige beredskapsorganisasjoner.

Disse dokumentene gir en grundig dokumentasjon av at risiko ved anlegget basert på oppbevaring av farlige stoffer samt storulykkepotensiale er på et lavt og akseptabelt nivå, at nødvendige tiltak er gjort for å sikre dette, og at et kontinuerlig arbeid gjøres for å holde risikoen på dette lave nivå eller redusere den ytterligere. Det er derfor vår forståelse at en videre konsekvensutredning etter punkt 3 k) i PKU ikke er nødvendig.

ⁱ Planid: 1263-201102 Storhamn Mongstad, del av gnr/bnr 127/1 m.fl. Lindås Kommune – Detaljreguleringsplan, 27. januar 2012